KANSALLINEN KOULUTUKSEN ARVIOINTIKESKUS
NATIONELLA CENTRET FÖR UTBILDNINGSUTVÄRDERING
FINNISH EDUCATION EVALUATION CENTRE

KAJAANIN AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Katri Ojasalo, Sakari Heikkilä, Ninni Kuparinen, Maria Ruotsalainen, Kim Wrange, Kirsi Mustonen & Mira Huusko, Kajaanin ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Teija Sievänen**
Auditointivuosi **2021**, Karvin julkaisu **5:2021**
Kieli **Suomi**
ISBN **978-952-206-695-4 pdf**

1.3 Koulutuksen arviointi ja kehittäminen

- Korkeakoulun itsearviointi

Palaute-, seuranta- ja arviointitieto koulutuksen kehittämisessä

Opiskelijapalautetta kerätään opintojen eri vaiheissa Moodlessa olevalla opintojaksopalautelomakkeella. Palaute käsitellään opettajan ja esimiehen välisessä kehityskeskustelussa sekä oppimisen kehittämisen työryhmissä. Opiskelijakunta antaa palautetta opetussuunnitelmien rakenteesta, ja se käsitellään aineryhmissä tai OPS-ryhmissä eri osaamisalueilla. Toimintaohjeen mukaisesti opettaja antaa ja käsittelee palautteen palautteen (vastapalaute) opiskelijoiden kanssa. Opiskelijat toivovat lisää palautetta omasta opiskelustaan ja palautteen palautteen käsittelyä sekä tietoa siitä, mihin palautteella vaikutetaan. KAMKissa on tunnistettu, että palautteen keräämisessä, vastapalautteen antamisessa ja sen käsittelemisessä on vaihtelua koulutusten ja opettajien välillä, ja että vastausaktiivisuuden nostamiseen tulee kiinnittää huomiota. Syksyllä 2020 käyttöön otettavan Pepin opintojaksopalautejärjestelmän toivotaan yksinkertaistavan palautteen keräämistä, parantavan palautteen käsittelyä ja lisäävän vastausaktiivisuutta sekä mahdollistavan palauteyhteenvetojen saamista eri toimijoiden tarpeisiin.

Opiskelijoilta kerätään palautetta opintojen aikana ammattikorkeakoulujen valmistumisvaiheen opiskelijapalautekyselyn (AVOP) pohjalta luodulla opiskelijakyselyllä. Kyselyllä saadaan tietoa asioiden kehittymisestä opiskelijapolun eri vaiheissa olevilta opiskelijoilta. Kyselyn tulokset käsitellään ja toimenpiteistetään osaamisalueilla, ohjauksen- ja Master School tiimissä sekä koulutustoiminnan poikkialaisessa ryhmässä. Ensimmäinen kysely toteutettiin keväällä 2020.

Valmistuvat opiskelijat vastaavat valmistumisvaiheen AVOP-opiskelijapalautekyselyyn. Kyselyn

tulokset käsitellään KAMK-tasolla koulutustoiminnan poikkialaisessa ryhmässä ja koulutuksittain osaamisalueilla. Keskustelussa tunnistetaan kehittämiskohteet ja sovitaan kehittämistoimenpiteistä. AVOP-kyselyn vastaajamäärän kasvattamiseksi on tunnistettu keskeiset prosessit (opinnäytetyöprosessi ja tutkintotodistuspyyntö), joilla vastaajamäärän lisäämiseen voidaan vaikuttaa.

Opiskelijakunta KAMO kerää säännöllisesti palautetta toisen vuoden opiskelijoilta opetuksen laadusta, työilmapiiristä, opetusta tukevasta tekniikasta ja tukipalveluista, yrittäjyydestä ja opiskelijavaikuttamisesta. Palaute käsitellään KAMKin ohjauksen tiimissä, jossa ovat mukana KAMOn tuutorivastaava ja toiminnanjohtaja, alojen opinto-ohjaajat, opintoasiainpäällikkö, kuraattori sekä opintopsykologi (maaliskuuhun 2020 asti).

Koulutusten seuranta ja arviointi toteutuu osaamisalueilla. Seuranta- ja arviointituloksia käsitellään oppimisen kehittämisen työryhmissä, jotka toimivat jokaisella osaamisalueella, ja joissa on edustus jokaisesta opiskelijaryhmästä. Työryhmissä käsitellään eri lukuvuosina toteutuvia opintoja ja keskustellaan opintojen sisällöistä, oppimismenetelmistä, kuormittavuudesta ja opintojen ajoituksesta. Keskustelun pohjalta sovitaan tarvittavista kehittämistoimenpiteistä. Palautteita käsitellään myös koulutusten aineryhmissä/alakohtaisissa ryhmissä, ja tehdään tarvittavia muutoksia OPS-rakenteeseen, sisältöön ja oppimismenetelmiin. Poikkialainen keskustelu seuranta- ja arviointituloksista käydään koulutustoiminnan poikkialaisessa ryhmässä.

Sosiaali- ja terveysalan sekä teknologiaosaamisen johtamisen YAMK-koulutuksissa toimii lisäksi laaturyhmä, jossa on myös opiskelijaedustus. Sosiaali- ja terveysalalla laaturyhmässä on myös edustus Kainuun sotesta. YAMK-koulutusten palaute käsitellään laaturyhmissä lukukausittain ja/tai lukuvuosittain.

Tukipalveluita tuottavat asiantuntijapalvelut osallistuvat kehittämiseen poikkialaisten ryhmien ja tiimien työskentelyn kautta. Yhteistyö ja vuoropuhelu osaamisalueiden ja koulutusten kanssa on päivittäistä ja tiivistä. Palveluja ja niihin liittyviä prosesseja kehitetään ketterästi ja hallitusti kulloinkin esillä olevien tarpeiden mukaan. Kehittämisessä hyödynnetään opiskelijoilta ja henkilöstöltä saatua palautetta. Asiantuntijapalveluissa seurataan tiiviisti korkeakoulusektorilla tapahtuvaa kehitystä, ja osallistutaan kansallisten verkostojen työskentelyyn.

Vahvuudet	**Kehittämiskohteet**
Palautetta kerätään monipuolisesti kaikissa koulutuksissa ja käsittelystä on olemassa toimintaohjeet	Palautteen palautteen käsittelyn yhdenmukaistaminen ja tehostaminen kaikissa koulutuksissa
Opiskelijakunta KAMO kerää systemaattisesti palautetta opinnoista ja sitä käsitellään KAMKin toiminnan kehittämisen ryhmissä	Opintojaksopalauteprosessin yksinkertaistaminen ja tehostaminen palautteen vaikuttavuuden lisäämiseksi
	Opiskelijoiden vastausaktiivisuuden lisääminen kaikissa palautemuodoissa

1.3 Koulutuksen arviointi ja kehittäminen

- Auditointiryhmän arvio

Opintojaksopalautteiden keräämistä on monipuolistettava ja vastapalautteen antamista kehitettävä

KAMKissa on auditointiaineistojen perusteella systemaattinen malli opintojaksopalautteen keruuseen. Haastattelujen ja verkkotyöpajojen mukaan käytänteet kuitenkin vaihtelevat jonkin verran eri koulutusten ja opettajien välillä. Joidenkin alojen opiskelijoilta nykyinen opintojaksojen palautejärjestelmä sai opiskelijatyöpajassa kehuja. Opiskelijat arvostavat sitä, että palautteen tärkeydestä muistutellaan opiskelijoita. Kriittisiinkin palautteisiin on ollut myönteinen asenne: palaute ei jää ainoastaan opintojakson opettajalle, ja palautteen pohjalta on tapahtunut muutoksia.

Opiskelijatyöpajoissa korostettiin, että opintojaksopalautejärjestelmä vaatisi nykyistä systemaattisempaa viestintää opiskelijoille, jotta kaikki ymmärtäisivät palautteen merkityksen. Palautteenantoaktiivisuuden kasvattamiseksi opiskelijat ehdottivat, että palautteen antaminen sisältyisi ohjattuun tilanteeseen, jolloin vastaaminen ei jäisi opiskelijan oman motivaation varaan. Opiskelijat kokevat työpajojen mukaan usein, että he eivät saa tietoa antamansa palautteen mahdollisista vaikutuksista. KAMKissa ohjeet vastapalautteen antamiseen opiskelijoille ovat olemassa, mutta tämä ei haastattelujen ja verkkotyöpajojen mukaan toteudu laajamittaisesti, vaan on pääsääntöisesti opettajakohtaista. Opiskelijat esittivät useita konkreettisia ehdotuksia vastapalautekäytänteiden kehittämiseksi. Esimerkiksi toivottiin, että palautetunti opettajan kanssa sisällytettäisiin jokaiseen opintojaksoon pakollisena. Auditointiryhmä suositteleekin kehittämään erilaisia menettelytapoja vastapalautteen systemaattiseksi antamiseksi opiskelijoille.

Opintojakson päätteeksi annettavan palautteen lisäksi opiskelijat nostivat esille, että opiskelijoilla tulisi olla mahdollisuuksia palautteen antamiseen myös opintojakson aikana. Toisaalta sekä opettajien että opiskelijoiden verkkotyöpajoissa korostettiin, että KAMKissa on muodollisen palautejärjestelmän rinnalla epämuodollinen, matalan kynnyksen käytänne välittömän palautteen antamiseen. Opiskelijatyöpajassa esimerkiksi mainittiin, että koulutusjohtajalle voi mennä tarvittaessa kertomaan, jos jokin asia ei suju tai vaatii kehittämistä. Koulutusjohtaja on opiskelijoiden mukaan aina puuttunut esiintuotuihin asioihin.

Tutkinto-opiskelijat osallistuvat koulutusten arviointiin ja kehittämiseen

KAMKissa kerätään ja hyödynnetään laajasti palautetietoa tutkinto-opiskelijoiden tarpeista sekä opintojen toteutuksesta ja etenemisestä tutkintokoulutuksen kehittämiseksi, mistä auditointiryhmä sai runsaasti näyttöä erityisesti opettajatyöpajoissa. Sekä haastatteluissa että lähes kaikissa opettaja- ja opiskelijatyöpajoissa hyväksi käytänteeksi nostettiin oppimisen

kehittämisen työryhmän toiminta. Työryhmä kuuntelee systemaattisesti ja laajasti opiskelijoiden ääntä osallistamalla toimintaansa muutaman opiskelijan jokaiselta vuosikurssilta eri aloilta. Nämä opiskelijat keräävät aktiivisesti näkemyksiä omilta ryhmiltään, minkä opiskelijatyöpajoihin osallistuneet korostivat tuovan myös hiljaiset äänet kuulluiksi. Auditointiryhmä sai näyttöä siitä, että työryhmä on saanut muutoksia liikkeelle.

Toinen hyvä käytänne opiskelijoiden äänen kuulemiseen on opiskelijakunta KAMOn vuosittain järjestämä Porinapäivät-tapahtuma. Porinapäivien tarkoituksena on vapaamuotoinen keskustelu opiskelijoiden, opiskelijakunnan edustajien ja KAMKin henkilöstön välillä perinteisesti kampuksen kahvioissa kahvi- ja lounastaukojen aikana. Muutaman päivän kestävien Porinapäivien aikana KAMO kerää erilaisin lähi- ja verkkomenetelmin opiskelijoilta avointa palautetta KAMKin toiminnan kehittämiseksi. Palaute käsitellään KAMKin kehittämisryhmissä.

Auditointiaineistojen perusteella KAMKin kehittämismyönteisyys, työelämäläheisyys ja alueellisuus näkyvät myönteisesti opiskelijoille. Opiskelijoiden mukaan KAMKissa tiedetään pääsääntöisesti hyvin, mitä osaamista työelämässä tarvitaan. Joissakin opettajatyöpajoissa esitettiin, että koulutusten ajantasaisuuden ja työelämän tarpeiden seuranta kaipaisi nykyistä systemaattisempaa mallia. Toisaalta osa opettajista kertoi myös järjestelmällisestä työelämäpalautteen käsittelystä: työelämältä ja sidosryhmiltä saatua palautetta käydään läpi osaamisalueiden sisällä aineryhmissä ja palautetta hyödynnetään kehittämissuunnitelmien laadinnassa. Haastatteluissa ja verkkotyöpajoissa ilmeni, että jatkuvan oppimisen tematiikkaan liittyviä kehittämistarpeita ei kuitenkaan tiedosteta systemaattisesti. Tähän liittyen auditointiryhmän mukaan voisi tehostaa myös alumnitoiminnan hyödyntämistä.

Auditointiryhmä sai näyttöä siitä, että henkilöstön ja opiskelijoiden tarpeet huomioidaan tukipalveluiden kehittämisessä. Haastattelujen perusteella tukipalvelujen kehittämistä tukee tiivis jokapäiväinen vuoropuhelu eri toimijoiden välillä sekä tukipalvelujen edustus KAMKin monissa eri työryhmissä.